CYNGOR SIR YNYS MÔN

Adroddiad i:	**CYNGOR SIR**
Dyddiad:	**9 MAWRTH 2021**
Pwnc:	**CYLLIDEB GYFALAF ARFAETHEDIG TERFYNOL AR GYFER 2021/22**
Aelod(au) Portffolio:	**CYNGHORYDD R WILLIAMS**
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	**R MARC JONES**
Awdur: Ffôn: E-bost:	**JEMMA ROBINSON** 01248 752675 JemmaRobinson@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	**Amherthnasol**

A – Argymhelliad/argymhellion a rheswm/rhesymau

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

1.1 Mae gofyn i'r Cyngor Llawn cymeradwyo cyllideb gyfalaf ar gyfer 2021/21.

2. ARGYMHELLION

2.1 Argymell y Rhaglen Gyfalaf ganlynol ar gyfer 2021/22:-

	Cyf	**£'000**
Cynlluniau a ddygwyd ymlaen o 2020/21	Para 3.1	4,000
Adnewyddu/Amnewid Asedau	Para 3.1	4,137
Prosiectau Cyfalaf Untro (Prosiectau Blaenoriaeth)	Para 3.3	0.780
Prosiectau Cyfalaf Untro (Yn amodol bod cyllid ar gael)	Para 3.3	0.325
Ysgolion 21ain Ganrif	Gweler Adroddiad 18/01/21	6,600
Cyfrif Refeniw Tai	"	20,313
Cyfanswm Rhaglen Gyfalaf Argymhellir ar gyfer 2021/22		**36,155**
Cyllidir Gan:		
Grant Cyfalaf Cyffredinol		2,163
Benthyca â Chefnogaeth Cyffredinol		2,158
Balansau Cyffredinol		291
Balansau Cyffredinol (os oes cyllid digonol ar gael)		325
Benthyca â Chefnogaeth – Ysgolion yr 21ain Ganrif		2,897
Benthyca Digefnogaeth – Ysgolion yr 21ain Ganrif		498
CRT wrth gefn a gwarged yn y flwyddyn		15,639
Benthyca Digefnogaeth CRT		2,000
Grantiau Allanol		6,184
Cynlluniau a ddygwyd ymlaen 2020/21 (Grantiau Allanol)		4,000
Cyfanswm Cyllid Cyfalaf 2021/22		**36,155**

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?		
Mae nifer o gynlluniau ychwanegol yn cael eu hystyried yn y rhaglen gyfalaf, gyda fforddiadwyedd a gwneud y mwyaf o gyllid grant allanol fel y prif ffactorau cyllidol.		
C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?		
Mae'r mater wedi'i ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith gynnig y gyllideb gyfalaf.		
CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor Llawn?		
Ydi		
D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
Amh		
DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		**C Beth oedd eu sylwadau?**
1	**Prif Weithredwr / Uwch Dim Rheoli (UDRh)** (gorfodol)	Wedi eu cynnwys yn yr adroddiad
2	**Cyllid / Swyddog 151 (**gorfodol)	Amh – adroddiad y Swyddog Adran 151 yw hwn
3	**Swyddog Cyfreithiol / Monitro** (gorfodol)	
4	**Adnoddau Dynol (AD)**	Amh
5	**Eiddo**	Gofynion cyllideb wedi eu hadlewyrchu yn y gyllideb arfaethedig
6	**Technoleg Gwybo0daeth a Chyfathrebu**	Gofynion cyllideb wedi eu hadlewyrchu yn y gyllideb arfaethedig
7	**Caffael**	Amh
8	**Sgriwtini**	
9	**Aelodau Lleol**	Amh
10	**Arall**	
E – Effaith ar Genedlaethau'r Dyfodol (os yn betrhnasoL) Impact on our Future Generations(if relevant)		
1	**Sut mae'r penderfyniad hwn yn effeithio ar ein hanghenion tymor hir fel Ynys**	Mae'r gyllideb gyfalaf yn sicrhau cyllid er mwyn cynnal asedau'r Cyngor ac yn ffurfio rhan o'r strategaeth i fodloni'r amcanion a nodwyd yng nghynllun corfforaethol y Cyngor.
2	**A yw hwn yn benderfyniad y rhagwelir y bydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod i'r dyfodol. Os felly, sut:-**	Bydd cynnal a chadw parhaus o asedau'r Cyngor yn atal costau uwch yn y dyfodol.
3	**A ydym wedi bod yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn, os felly, rhowch wybod gyda phwy-**	Mae prosiectau Cyfalaf o ran Ysgolion 21ain Ganrif a'r CRT yn flaenroiaethau sy'n cyd-fynd â'r blaenoriaethau a nodwyd gan Lywodraeth Cymru.

4	**A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae eu rhan yn drafftio'r ffordd hon ymlaen? Esboniwch sut:-**	Bydd y gyllideb gyfalaf yn destun ymgynghoriad ffurfiol ar y gyllideb cyn ei chadarnhau gan y Cyngor ym Mawrth 2021.
5	**Nodwch effeithiau'r penderfyniad hwn ar yr agenda cydraddoldeb a'r iaith Gymraeg**	Mae elfennau o'r rhaglen gyfalaf yn cyfrannu at yr agenda Cydraddoldeb e.e. Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl, Mynediad i'r Anabl i Ysgolion, prynu Chromebooks ar gyfer disgyblion ysgol.
F - Atodiadau:		
Atodiad 1 – Adroddiad ar y Gyllideb Gyfalaf 2021/22 Atodiad 2 – Cyllideb Cyfalaf Arfaethedig 2021/22		
FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
Adroddiad Strategaeth Cyfalaf – Cyngor llawn 10 Mawrth 2020 Cyllideb Cyfalaf 2020/21 – Cyngor llawn 10 March 2020 Cyllideb Cyfalaf Drafft – Pwyllgor Gwaith – 18 Ionawr 2021		

ATODIAD 1

1. CYFLWYNIAD

1.1. Yn ei gyfarfod ar 18 Ionawr 2021, argymhellodd y Pwyllgor Gwaith bod y Rhaglen Gyfalaf ddrafft ganlynol ar gyfer 2021/22, a ddangosir yn Nhabl 1 isod, yn cael ei chymeradwyo. Mae'r Gyllideb Gyfalaf drafft ar gyfer 2021/22, a nodir isod yn Nhabl 1, yn cymryd i ystyriaeth yr egwyddorion a nodir yn y Strategaeth Gyfalaf, a gymeradwywyd gan y Pwyllgor Gwaith ym Mawrth 2020 a'r Cyngor llawn ym Mawrth 2020. Mae hefyd yn bodloni egwyddorion y Strategaeth Gyfalaf Ddrafft ar gyfer 2021/22, a fydd yn cael ei hystyried ochr yn ochr â'r Rhaglen Gyfalaf yma ac a gyflwynir i'r Cyngor llawn ar 9 Mawrth 2021.

Tabl 1

Crynodeb o'r Rhaglen Gyfalaf Argymhellir ar gyfer 2021/22 a gafodd ei hargymell yn y Pwyllgor Gwaith ar 18 Ionawr 2021

	Cyf (o fewn Adroddiad Cyllideb Cyfalaf Drafft 2021/222, y PG 18 Ionawr 2021)	**£'000**
Cynlluniau a ddygwyd ymlaen o 2020/21	Para 4.1 a Tabl 2	3,970
Adnewyddu/Amnewid Asedau	Para 4.2.2 a Tabl 3	4,167
Prosiectau Cyfalaf Untro Newydd (Prosiectau Blaenoriaeth)	Para 5.2 – 5.6 a Tabl 4	780
Prosiectau Cyfalaf Untro (Yn amodol bod cyllid ar gael)	Para 5.6	325
Ysgolion 21ain Ganrif	Para 6	6,600
Cyfrif Refeniw Tai	Para 7	20,313
Cyfanswm Rhaglen Gyfalaf Argymhellir ar gyfer 2021/22		**36,155**
Cyllidir gan :		
Grant Cyfalaf Cyffredinol		2,163
Benthyca â Chefnogaeth Cyffredinol		2,158
Balansau Cyffredinol		596
Balansau Cyffredinol (os oes cyllid digonol ar gael)		325
Benthyca â Chefnogaeth – Ysgolion yr 21ain Ganrif		2,897
Benthyca Digefnogaeth – Ysgolion yr 21ain Ganrif		498
CRT wrth gefn a Gwarged yn y flwyddyn		15,639
CRT benthyca digefnogaeth		2,000
Grantiau Allanol		5,909
Cyllid a ddygwyd ymlaen 2020/21		3,970
Cyfanswm Cyllid Cyfalaf 2021/22		**36,155**

2. CANLYNIAD Y BROSES YMGYNGHORI GYHOEDDUS

2.1. Derbyniwyd nifer o sylwadau perthnasol i'r Rhaglen Gyfalaf Ddrafft 2021/22 yn ystod yr ymgynghoriad ar y gyllideb 2021/22 a ddaeth i ben ar 2 Chwefror 2021.

2.1.1 Yn gyffredinol, roedd ymatebwyr yn gefnogol iawn o'r syniad i ddod a Chromebooks i mewn ar gyfer ysgolion. Gellir gweld hyn yn nifer y bobl a gefnogodd gwelliant mewn addysg. Fodd bynnag, roedd y £300,000 ar gyfer lle chwarae yng Nghaergybi yn cael ei ystyried yn swm afresymol o arian i'w wario.

2.1.2 Roedd pobl yn gefnogol iawn o gynlluniau ychwanegol ar gyfer cynlluniau lliniaru llifogydd. Nododd nifer o bobl y llifogydd diweddar fel eu rhesymeg tu ôl i fod yn dymuno cynlluniau atal llifogydd.

2.1.3 Roedd nifer o bobl yn awyddus i weld gwelliant yn nifer y llwybrau beicio a'r llwybrau cerdded ar gyfer yr Ynys – yn enwedig yn ardal Llangefni. Nododd pobl hefyd sut yr hoffent weld cynnydd yn nifer y meysydd chwarae neu ailwampio nifer o feysydd chwarae – gan nodi nad oedd digon o le i blant chwarae mewn nifer o ardaloedd.

2.1.4 Roedd pobl yn awyddus i weld un ai mwy o dai Cyngor yn cael eu prynu, neu welliant i gyflwr nifer o dai Cyngor sydd eisoes yn bodoli.

2.1.5 Cafwyd ymateb sylweddol i nifer y bobl a oedd yn dymuno gweld gwelliant i'w ffyrdd. Yn fwy na hynny, nid oedd hyn mewn rhai ardaloedd penodol yn unig, roedd yn gyffredin ledled yr Ynys. Roedd pobl yn aml yn tynnu sylw at y ffaith bod tyllau yn yr arwyneb ffyrdd gwael wedi achosi difrod i'w ceir.

2.1.6 Nododd ychydig o bobl yr hoffent weld cyllid ar gael er mwyn sicrhau bod Ynys Môn yn fwy ecogyfeillgar. Roedd ymatebion yn amrywio o fod yn dymuno gweld mwy o fannau gwefru ceir trydan, i fod eisiau gweld mwy o goed yn cael eu plannu ac ati.

3. DIWEDDARU'R RHAGLEN GYFALAF ERS I'R RHAGLEN GYFALAF DDRAFFT GAEL EI CHYFLWYNO YM MIS IONAWR 2021

3.1 Wedi'i gynnwys yn y ffigwr Adnewyddu/Amnewid Asedau o £4,167k, mae ffigwr o £30k y dylid ei gynnwys yn y ffigwr Cynlluniau a ddygwyd ymlaen 0o 2020/21. Mae hwn bellach wedi'i adlewyrchu yn Tabl 2 isod sydd wedi'i ddiweddaru ac nid yw'n cael unrhyw effaith ar y cyllid.

3.2 Er mwyn manteisio i'r eithaf ar gyllid grant a defnyddio'r dull rhataf o gyllido'r rhaglen gyfalaf, mae angen hyblygrwydd o ran dulliau cyllido. Felly, gall y ffynonellau cyllido a nodwyd fesul cynllun yn y Gyllideb Gyfalaf ar gyfer 2021/22 (fel y gwelir yn Atodiad 2) newid yn ystod 2020/21. Mae hyn yn ymarfer arferol ac mae'n caniatáu'r Cyngor i sicrhau y gwneir y defnydd mwyaf o grantiau a gwneir y defnydd lleiaf posib o fenthyca allanol.

3.3 Wedi'i gynnwys yn y gyllideb ddrafft roedd ffigwr o £300k ar gyfer ail wynebu dau le chwarae yn Ysgol Uwchradd Caergybi. Awgrymwyd pe na fyddai digon o arian wrth gefn ar gael y gellid lleihau'r cynllun ac i ddim ond un lle chwarae gael ei ail wynebu yn 2021/22, gydag amcangyfrif o gost wedi'i chynnwys yn y gyllideb ddrafft o £200k ar gyfer yr ardal fawr a £100k ar gyfer yr ardal lai. Rhaid nodi fod y gost o £300k ar gyfer y ddwy ardal ar gyfer gwneud y ddwy ardal ar unwaith. Mae dyfynbris diwygiedig bellach wedi'i dderbyn ar gyfer cwblhau'r ddwy ardal ar wahân petai angen, sy'n cadarnhau rhaniad y gost fel £200k a £100k.

3.4 Roedd y gyllideb ddrafft yn cynnwys ffigwr o £305k am Chromebooks i ysgolion, oedd wedi ei gyllido o'r arian wrth gefn cyffredinol. Yn dilyn cyhoeddiad fod Llywodraeth Cymru yn dyrannu swm i Awdurdodau Lleol ar draws Cymru i cyllido Trawsnewid Digidol, mae'r Pwyllgor Gwaith wedi cynnig fod y Chromebooks yn cael eu cyllido gan y grant allanol yma. Mae hyn wedi cael ei adlewyrchu yn Nhabl 2 isod.

3.5 Mae'r newidiadau hyn wedi eu cynnwys yn y Rhaglen Gyfalaf Arfaethedig diwygiedig ar gyfer 2021/22, ac wedi eu crynhoi yn Nhabl 2 isod.

4. LLITHRIANT 2020/21

4.1 Rhagwelir tanwariant o £22.186m ar y Rhaglen Gyfalaf bresennol ar gyfer cynlluniau 2020/21 (£8.022m CRT a £14.164m Cronfa Gyffredinol). Mae'r ffigwr hwn yn seiliedig ar y sefyllfa alldro arfaethedig ar ddiwedd chwarter 3. Bydd y gwir sefyllfa alldro ar ddiwedd chwarter 4 yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor hwn mewn adroddiad alldro cyfalaf ar wahân a bydd unrhyw symiau sydd wedi llithro y gofynnir i'w cario ymlaen i 2021/22 yn destun cymeradwyaeth y Pwyllgor hwn bryd hynny. Mae cynlluniau sydd wedi eu hymrwymo iddynt ac sydd wedi cynllunio i redeg am nifer o flynyddoedd wedi eu cynnwys yn y rhaglen hon o ganlyniad i'r angen am gyllidebau newydd.

Tabl 2

Rhaglen Gyfalaf Terfynol Arfaethedig 2021/22

	Cyf	**£'000**
Cynlluniau a ddygwyd ymlaen o 2020/21	Para 3.1	4,000
Adnewyddu/Amnewid Asedau	Para 3.1	4,137
Prosiectau Cyfalaf Untro Newydd (Prosiectau Blaenoriaeth)	Para 3.3 Para 3.4	780
Prosiectau Cyfalaf Untro (Yn amodol bod cyllid ar gael)	Para 3.3	325
Ysgolion 21ain Ganrif	Gweler Adroddiad 18/01/21	6,600
Cyfrif Refeniw Tai	"	20,313
Cyfanswm Rhaglen Gyfalaf Argymhellir ar gyfer 2021/22		**36,155**
Cyllidir Gan:		
Grant Cyfalaf Cyffredinol		2,163
Benthyca â Chefnogaeth Cyffredinol		2,158
Balansau Cyffredinol		291
Balansau Cyffredinol (os oes cyllid digonol ar gael)		325
Benthyca â Chefnogaeth – Ysgolion yr 21ain Ganrif		2,897
Benthyca Digefnogaeth – Ysgolion yr 21ain Ganrif		498
CRT wrth gefn a Gwarged yn y flwyddyn		15,639
Benthyca Digefnogaeth CRT		2,000
Grantiau Allanol		6,184
Cynlluniau a ddygwyd ymlaen 2020/21 (Grantiau Allanol)		4,000
Cyfanswm Cyllid Cyfalaf 2021/22		**36,155**

ATODIAD 2

Cynllun	CYLLIDEB 2021/22 £'000	CYLLIDIR GAN: Grantiau Allanol £'000	Grant Cyfalaf Cyffredinol £'000	Benthyca â Chefnogaeth £'000	Benthyca Di-gefnogaeth £'000	Arian Wrth Gefn CRT £'000	Arian Wrth gefn Cyffredinol £'000	Arian Wrth gefn Cyffredinol (os oes cyllid digonol) £'000
Cynlluniau Ymrwymedig 2020/21 ddygwyd ymlaen								
Unedau Porth (ERDF)	**2,032**	2,032						
Porth Twristiaeth	**1,290**	1,290						
Partneriaeth Tirlunio Caergybi	**210**	210						
Adfywio Caergybi (Menter Treftadaeth Treflyn Rhan II)	**438**	438						
Asedau TG Ysgolion	**30**	30						
CYFANSWM 2020/21 Cynlluniau Ymrwymedig ddygwyd ymlaen	**4,000**	**4,000**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Adnewyddu/Amnewid Asedau								
Grantiau Cyfleusterau'r Anabl	**500**		500					
Mynediad i'r Anabl mewn Adeiladau Addysgol	**300**			300				
Ailwampio Ysgolion	**1,000**			1,000				
Ailwampio Adeiladau nad ydynt yn Ysgolion	**600**			600				
Priffyrdd	**1,250**		1,250					
Cerbydau	**195**		195					
Asedau TG	**292**		218	74				
CYFANSWM Adnewyddu/Amnewid Asedau	**4,137**	**-**	**2,163**	**1,974**	**-**	**-**	**-**	**-**

ATODIAD 2

CYNLLUN	CYLLIDEB 2021/22 £'000	CYLLIDIR GAN: Grantiau Allanol £'000	Grant Cyfalaf Cyffredinol £'000	Benthyca â Chefnogaeth £'000	Benthyca Di-gefnogaeth £'000	Arian Wrth Gefn CRT £'000	Arian Wrth gefn Cyffredinol £'000	Arian Wrth gefn Cyffredinol (os oes cyllid digonol) £'000
Prosiectau Cyfalaf Untro Newydd (Blaenoriaeth)								
Cynlluniau Lliniaru Llifogydd	**180**			89			91	
Datblygu Economaidd – pot cyllid cyfatebol	**95**			95				
Chromebooks i ysgolion	**305**	305						
Ail wynebu ardaloedd chwarae (ardal fawr)	**200**						200	
CYFANSWM Prosiectau Cyfalaf Untro Newydd (Blaenoriaeth)	**780**	**305**	**-**	**184**	**-**	**-**	**291**	**-**
Prosiectau Cyfalaf Untro (yn amodol ar gyllid)								
Cynllun Llifogydd Traeth Coch / Traeth Coch Flood Scheme	**225**							225
Ail wynebu ardaloedd chwarae (ardal fach) / Resurfacing play areas (small area)	**100**							100
CYFANSWM Proseictau Cyfalaf Untro Newydd (yn amodol ar gyllid)	**325**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**325**
Ysgolion 21ain Ganrif								
Band A	**5,077**	2,539		2,538				
Band B	**1,523**	666		359	498			
CYFANSWM Ysgolion 21ain Ganrif	**6,600**	**3,205**	**-**	**2,897**	**498**	**-**	**-**	**-**
CYFANSWM CRONFA GYFFREDINOL	**15,842**	**7,510**	**2,163**	**5,055**	**498**	**-**	**291**	**325**

ATODIAD 2

		CYLLIDIR GAN						
CYNLLUN	CYLLIDEB 2021/22 £'000	Grantiau Allanol £'000	Grant Cyfalaf Cyffredinol £'000	Benthyca â Chefnogaeth £'000	Benthyca Di-gefnogaeth £'000	Arian Wrth Gefn CRT £'000	Arian Wrth gefn Cyffredinol £'000	Arian Wrth gefn Cyffredinol (os oes cyllid digonol) £'000
Cyfrif Refeniw Tai								
Rhaglen Cynnal a Chadw Cynlluniedig Traddodiadol SATC	**9,555**	2,674				6,881		
Datblygiadau Newydd ac ail brynu eiddo Hawl i Brynu	**10,758**				2,000	8,758		
CYFANSWM CYFRIF REFENIW TAI	**20,313**	**2,674**	**-**	**-**	**2,000**	**15,639**	**-**	**-**
CYFANSWM RHAGLEN GYFALAF 2021/22	**36,155**	**10,184**	**2,163**	**5,055**	**2,498**	**15,639**	**291**	**325**

ATODIAD 2